

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула звернення щодо практичного застосування норм законодавства з питання нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) та в межах компетенції повідомляє.

Платниками єдиного внеску, відповідно до пункту 4 частини першої статті 4 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) є, зокрема, фізичні особи – підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування.

Для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування, єдиний внесок нараховується на суми, що визначаються такими платниками самостійно для себе, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску (пункт 3 частини першої статті 7 Закону № 2464).

Зазначені особи формують та подають самі за себе до органів доходів і зборів Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску (далі – Звіт) один раз на рік до 10 лютого року, що настає за звітним періодом. Звітним періодом для них є календарний рік (пункт 2 розділу III Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.04.2015 № 435 (далі – Порядок № 435)).

Водночас, платниками єдиного внеску відповідно до пункту 5 частини першої статті 4 Закону № 2464 є особи, які провадять незалежну професійну діяльність.

Згідно з пунктом 2 частини першої статті 7 Закону № 2464 базою нарахування єдиного внеску для платників, зазначених, зокрема, в пункті 5 частини першої статті 4 Закону № 2464, є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць.

Базою нарахування єдиного внеску є чистий оподатковуваний дохід (прибуток), зазначений у податковій декларації, поділений на кількість місяців, протягом яких такий платник перебував на обліку як платник єдиного внеску (пункт 3 розділу III Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 449, затвердженої Наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 № 449).

Відповідно до пункту 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 (у редакції Закону України від 28.12.2014 р. № 77-VIII, який набрав чинності з 01.01.2015

року) у разі якщо таким платником не отримано дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, такий платник мав право самостійно визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом № 2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Звертаємо увагу, що з 01.01.2017 відповідно до Закону України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України», набрали чинності зміни, зокрема, в порядку нарахування, обчислення єдиного внеску.

Так, згідно з п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464, у разі якщо платник єдиного внеску, визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, не отримав дохід (прибуток) у звітному році або окремому місяці звітного року, він зобов'язаний визначити базу нарахування, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої цим Законом. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

З 01 січня 2018 року Законом України від 03.10.2017 р. № 2148-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення пенсій» у п. 2 частини першої ст. 7 Закону № 2464 для бази нарахування єдиного внеску змінено період (рік на квартал).

Особи, які провадять незалежну професійну діяльність, формують та подають самі за себе до органів доходів і зборів Звіт один раз на рік до 01 травня року, що настає за звітним періодом. Звітним періодом для них є календарний рік (пункт 4 розділу III Порядку № 435).

Разом з тим, фізичні особи – підприємці, які мають ознаку незалежної професійної діяльності, формують та подають до органів доходів і зборів окремі Звіти (додаток 5)(пункт 16 розділ IV Порядку № 435).

Платник єдиного внеску зобов'язаний своєчасно та в повному обсязі нараховувати, обчислювати і сплачувати єдиний внесок (пункт 2 стаття 6 Закону № 2464).

Отже з 01.01.2017 платник єдиного внеску визначений п. 5 частини першої ст. 4 Закону № 2464, зобов'язаний відповідно до бази нарахування зазначеної у ст. 7 Закону № 2464 сплачувати єдиний внесок незважаючи на те, що він одночасно є платником єдиного внеску фізичною особою – підприємцем. При цьому, сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску на місяць. Зазначені платники формують та подають до контролюючих органів Звіти відповідно до Порядку № 435.

Водночас повідомляємо, що з питання заповнення Звіту консультації надають органи Пенсійного фонду України (спільний лист Пенсійного фонду України, Міністерства доходів і зборів України від 27.12.2013 № 21052/5/99-99-17-03-01-16|36398/05.10 Про надання роз'яснень щодо єдиного внеску).

Відповідно до п. 52.2 ст. 52 Кодексу індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.